

Olje eller lakk?

Du står der med et ferdig nedpusset tregulv som er klar til å behandles. Men hvordan skal man velge rett i jungelen av olje- og lakkprodukter? Her er en oversikt som kan hjelpe deg.

Av ifi.no

Det første du må bestemme deg for er om du ønsker et oljet eller lakket gulv. Begge løsningene er gode, og det avhenger av hva slags utseende, slitestyrke og krav til vedlikehold hva slags behandling du bør velge.

Oljet tregulv

Olje kan brukes på alle ubehandlede eller slipte gulv. Oljen vil trekke seg inn i treverket og fremhever de enkelte treslagenes naturlige nyanser. Man får en silkematt og smidig overflate som er smuss- og vannavisende. Man kan si at olje gir gulvet et mer levende og varmt preg enn lakk, men oljen kan ikke vise til samme slitesterkhet.

Naturell eller hvitpigmentert olje?

Mørke tresorter bør ha olje uten pigment.

På lyse tresorter som f.eks furugulv vil det være smak og behag som avgjør om man ønsker hvitpigmentert eller naturell olje. Lyse gulv får oftest en hvitpigmentert olje som forsterker den lyse fargen, men også eik og bøk kan gjerne få en hvit olje. Mange velger å blande de hvit og naturell olje 50/50 for å få akkurat den nyansen de ønsker.

Farget olje?

Å farge gulvet blir mer og mer populært, og det finnes mange farger å velge mellom. Fargede oljer og beiser kan brukes på alle treslag, og vil få litt ulik farge avhengig av underlaget. Ved hjelp av denne fargingen kan man få et helt vanlig furugulv til å se ut som eik eller mahogni, uten å skade regnskogen eller bruke unødvendig mye penger. Vær imidlertid obs på "sår" i treverket, da disse vil trekke til seg ekstra mye olje under behandlingen, og merkene vil bli ytterligere markert. Vær derfor nøyaktig med sliping av gulvet før du setter i gang fargingen.

Dyr olje = god kvalitet?

Kvaliteten på oljen er forskjellig. Dyrere oljer har høyere tørrstoffinnhold, er dermed bedre. Tørrstoffinnholdet sier noe om hvor mye av produktet som blir igjen på gulvet etter at løsemidler og annet er fordampet. Billige oljer har ofte mye løsemiddel i seg, med det resultat at de ser fine ut ved påføring, men at vedlikeholdet må gjøres oftere. Det er altså en viss sammenheng mellom pris og kvalitet.

Lakkert tregulv

Lakkert gulv er langt mer slitesterkt enn olje, og det krever svært lite vedlikehold. Når man lakkerer tregulvet legger lakken seg som en hinne over treverket, noe som beskytter godt. Rengjøring er også svært enkelt på denne typen gulv, da søl er enkelt å tørke av. Lakken gir gulvet en flott glans av ulik grad avhengig av produktvalg.

Ved lakking er det viktig å sørge for rene flater og omgivelser samt rent verktøy for at urenheter ikke skal synes på overflaten. Trond Kristensen i Scanox anbefaler at belastningen de første ukene etter lakking bør være moderat. Dette fordi et lakkert gulv som behandles forsiktig de første 2 ukene gjerne vil se pent ut lengre.

Vannfortynnbar eller oljebasert lakk?

Vannfortynnbar lakk tørker raskere, har en senere gulningsprosess, inneholder mindre skadelige løsemidler og har en langt svakere lukt enn oljebasert. Oljebasert lakk bør benyttes ved behandling av heltregulv av furu og gran. Dette fordi noen lakktyper inneholder limstoffer som limer trebordene sammen i skjøtene hvilket vil kunne gi store sprekker enkelte steder på gulvet. I tillegg beskytter oljebasert lakk bedre mot fukt i spesielt utsatte områder som for eksempel i en gang med våte sko. Denne typen lakk vil også fremheve gløden i treverket bedre, men vil også gulne noe over tid.

Blank eller matt lakk?

Valget går først og fremst på smak og behag. Blanke lakker er klarest i farge. Ønsker man å fremheve livet og spillet i treverket best mulig er blanke lakker best egnet. Blanke lakker gir den glatteste overflaten. Tidligere var det slik at blanke lakker var mer slitesterke enn de matte variantene, dette er ikke tilfelle lenger. Matte lakker skjuler støv, smuss og ujevnheter bedre enn blanke lakker.

Lutebehandling?

Furugulv bør lutes før de lakkes, såpebehandles eller oljes. Luten bryter ned harpiksen og stopper treets gulningsprosess så det beholdes lyst lengre. Det er også ofte hvitpigmenter i luten som forsterker det lyse preget. Dersom du ønsker å forsterke dette ytterligere anbefales det bruk av hvitpigmentert olje eller såpe. Det finnes også lut for harde tresorter for å lysne disse. Marianne Mols i IBG forteller at dette er ikke veldig vanlig i Norge, men at det blir skikkelig fint. Her er det imidlertid viktig å huske på at lut for

bartrær (furu, gran etc.) ikke kan brukes på hardtre og omvendt. Eik blir for eksempel sort hvis du påfører vanlig lut.

Hva passer for mitt gulv?

Både olje og lakk kan benyttes på de aller fleste gulvtyper. På mørke gulv anbefales oljelakk eller naturell olje. På lyse gulv kan man gjerne benytte en lysere lakk. Olje kan være vanskelig å få til å trekke inn i svært harde tresorter, slik at lakk er kanskje det beste alternativet. Myke tresorter er mer utsatt for riper og hakk enn harde tresorter, og olje er kanskje et bedre alternativ på denne type gulv. Om du får en skade i oljebehandlet gulv kan du slipe ned og reparere kun på den aktuelle flekken, på et lakkert gulv må du pusse ned hele gulvflaten.

Generelt kan vi si at lakkert gulv er mer slitesterkt og lettere å holde rent enn oljet gulv. Olje er enklere å fikse om uheldet skulle være ute, men generelt er søl på et oljet gulv ikke gunstig. Et oljet gulv krever mer vedlikehold enn et lakkert gulv. Det finnes ikke noe fasitsvar på hva som er best av de to løsningene, hva du bør velge er en smaksak om hva du liker utseendemessig og hvilken slitasje gulvet vil bli utsatt for.

For ytterligere informasjon om lakkert og oljet gulv se våre sider om fordeler og ulemper med lakk/oljet gulv.